

Posamezna številka 6 vinarjev.

„DAN“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v ponedeljkih pa ob 8. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1'20, z dostavljanjem na dom K 1'50; s pošto celoletno K 20'—, polletno K 10'—, četrtletno K 5'—, mesečno K 1'70. — Za inozemstvo celoletno K 30'—, — Naročnina se pošilja upravništvu. — Telefon številka 118.

DAN

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo in upravnistvo: Učiteljska Tiskarna, Francišanska ulica št. 6. Dopisi se pošiljajo uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglašanju po- pust. — Za odgovor je priložiti znamko. — Telefon številka 118.

Poraz klerikalizma na Goriškem.

O štajerskem dežel. zboru.

Maribor, 27. VII. 1913.

V jutranji izdaji enega graških listov je čitati, da namerava osredna vlada vsled zadnjih vremenskih neizgovornosti, sklicati deželni zbor štajerski.

Že pred dobrimi 4 tedni smo se bavili z vprašanjem delazmožnosti štajerskega deželnega zbora. Obrnili smo se do oseb, ki imajo dovolj točnih in zanesljivih stikov z merodajnimi faktorji in dobili smo v informacijo — par kombinacij. Vsekar potrjuje demitistični faktor, ki je prišel na naše ponovne informacije v soboto in nedeljo z ozirom na že označeno vest, da je prišlo klesanje upanje na tako upoklicanje še danes — malone iluzorno. O delazmožnosti se sodi na poklicanih mestih skrajno pesimistično, tudi sedaj, ko treba milijonske akcije, da se odpravijo katastrofalnim škodam.

Danes — v nedeljo — pa smo se dobili sledečo informacijo iz Gradca: »Kot smo zvedeli na pristojnem mestu, včerajšnja vest ne odgovarja resnici, oziroma daleko prehitena možnost. Res je le, da so zadnje vodne katastrofe v Gradcu in po Štajerskem sploh, omogočile na strani vlade, razmišljati o morebitnem poskusu, vpoklicati štajerski deželni zbor. Preko tega stadija pa to vprašanje še ni dozorelo, ker vlada še nikakor ni prišla do kakšnega odločnega zaključka. V vladnih krogih si ne prikrivajo, da bi se sklicanje deželnega zbora tudi v tem slučaju pokazalo kot zelo težavno. Predhodna potreba takega sklicanja bi bilo nedvomno pogajanje med strankami v dežel. zboru. Če bi prišla vlada pri svojih razmotrivanjih in nvaževanjih do zaključka, ta zadnji poskus vpoklicanja štajerskega zbora, tveganje in če bi se tudi ta poskus izkazal kot jalov, potem — in to edino je danes res pravo — bi vlada nemudoma odredila razpustitev štajerskega deželnega zbora in razpisala nove deželnozborske volitve.«

Že začetkom tega meseca smo poročali, da namerava vlada poskusiti z novimi pravnimi pogajanjimi. Seveda, takrat še ni šlo za nujno stvar kot sedaj, po vodnih nesrečah. Te zadnje so le pripomogle, da se preje prične s pogajanjimi, — če do njih sploh pride. Za slučaj, da potem najbrže ne bo dolgo trajalo, ko bomo res postavljeni pred novo politično

situacijo. Upanja pa tudi v tem slučaju ne imejmo preveč, ker je tudi že na štajerskem padla beseda »deželni — komisariat«.

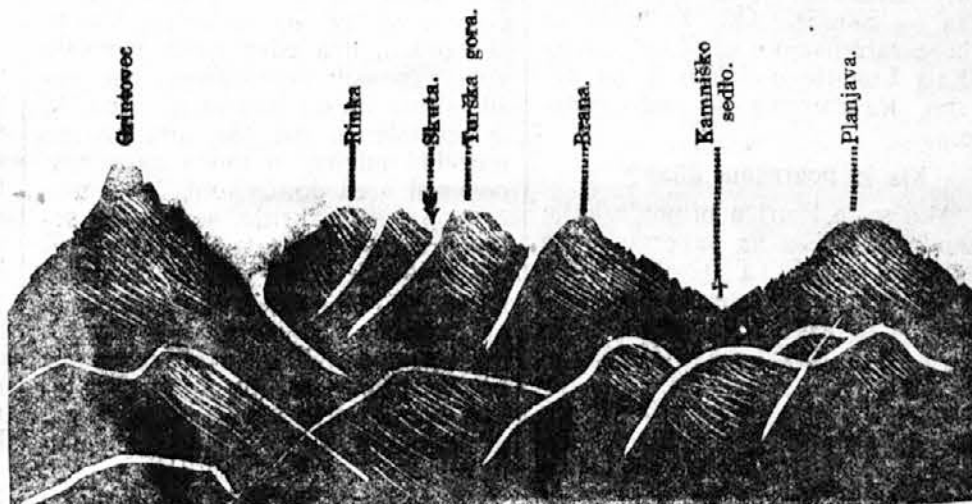
Porazen klerikalen poslanec S. L. S. pred ljudstvom.

Iz Novega mesta.

Poslanec Jarc je za javni shod na Muhaberju pričakoval velikanske udeležbe od svoje stranke. Ko je v spremstvu dr. Žitnikovega koncipienta dr. Ogrizka in prečinskega župana Turka prišel na Muhaber, ni našel nikogar svojih ljudi, ki bi ga sprejeli. Ta posel so namesto klerikalcev morali opraviti nekateri udeležniki shoda iz Novega mesta. To je bilo slabo znamenje za Jarca. Komaj se je ustavil pred Osočnikovo hišo, kjer so mu Malo-Ritošovi sinovi postavili »kancelj« okrog njega pa »kancelj« z gabrovihi vej, sta prihajala gg. Avgust Žagar in Feiks Kos z armado zavednih mož iz Kamenc in okolice. Jarc se jih je tako ustrašil! Ko je videl, da je njegov vdom v napredni trdnjavi izpodletel, je Planinškova dva fanta hujskal, naj napadeta na shodu navzočega časnika Jarca. Ker je pa to slišala blizu stoječa gospa Drganc, se je Jarc ustrašil ter svoje hujskanje ublažil, češ, naj Pirc le ostane na shodu. Ko tudi župnik Smidovnik ni pripeljal pričakovane množice seboj je Jarc uvidel, da je njegov napad na liberalno trdnjavo izgubljen. Nagovarjal je na shod došlega vladnega zastopnika Golija, naj se napredna večina na kak način prežene. Golija se je nekaj časa obotavljal, potem je privolil v sledeči načrt: Javen ljudski shod pod »nebo« se opusti, vrši se pa zaključen shod notri v sobi. Ko so pa na Jarčev klic: Alo, naši možje z menoj, in so tudi drugi hoteli na shod v sobo, sta jim Golija in Jarc zabranila. Golija je poklical orožnike, ki so se postavili v večna vrata. Ta s tremi bajoneti oborožena sila je podila mirne ljudi proč. Le kdor je ugajal Jarcu, ali Goliju, je smel čez orožniško stražo. Golija je orožnikom še pridal asistenco policijsko v osebi Malo-Ritoševih pobov. Ta dva kot Jarčeva zaupnika sta imela nalogo vsakega določiti, če sme iti v sobo na shod. Pod takim nasiljem je morala ostati večina zborovalcev zunaj. Notri je bilo kakih

20 oseb in še med njimi polovica napredne strani. Značilno je za sposobnost vladnega komisarja, da je na dr. Lotričev vprašanje, kakšen shod da je to, odgovoril, da on tega sam ne ve in da nima nobene ingerence, da bi tudi ostali zborovalci smeli iti na shod. Klici: Žalostno, če komisar sam ne ve, kakšen shod je. Golija in pa Jarc pa bi rada imela žrtve. Pirc je ta načrt spoznal in namesto, da bi bil izpolnil Golijevo željo, je gospo še sam prigovarjal, naj se sploh umakne stran. Golija, ko je videl, da mu je ta načrt spodletel, je skušal Pircu izzvati s tem, da mu je z zaničljivo gesto zaklical: Was hat denn dieser Kerl hier zu tun. Pa tudi to je Goliju izpodletelo. Isto brezuspešno je ostala brezobzirnost okr. stražmojstra Tomšiča, kojega nastop je mirne ljudi razburjal, dočim sta se ostala dva orožnika jako mirno in dostojno vedla. Dr. Lotrič se je zunaj razgovarjal z možmi, ko jim je pojasnjeval, da se tu očitno zakon krši, ker jih ne puste na shod. Slišali so se klici: Zakaj pa se poslanec Jarc boji? Odgovor: Zato, ker je nam vse obljubil, storil pa nič. Na klic: Zakaj pa notri zborujejo? Odgovor: Zato, da boste vedeli, poslanec Jarc se boji javno govoriti! Klici: Kaj je treba za mirne ljudi orožnike? Če je pri Osočniku poštena hiša, se lahko govori javno. Pustite nas notri! Med tem sta prišla na shod tudi Globevnik in Malovič. Med poslušalci med vrati se je čul klic: Slovenska ljudska stranka prihaja. Pri vrodu pa niso pustili Maloviča takoj notri, treba mu je bilo pojasniti, da je član S. L. S. Med množico pa so se dalje slišali klici: Golija laže. Dr. Lotrič pojasnjuje ljudem: Komisar Golija je zakon prelomil, on se je zlagal, shod je bil na glavarstvu naznanjen in Golija mora vedeti, kakšen shod da je. Pa pravi, da ne ve! Golija je zopet poskušal povzročiti kakšen škandal. Ko je časnika Pirc pogledal skozi okno v sobo, kjer se je vršil »shod«, ga je pri mizi sedeči Golija zapazil, takoj skočil v vežo ter orožniku Tomšiču ukazal: Weg mit dem Kerl! Orožnik je ta ukaz storil s tem, da je Pircu v imenu postave ukazal se odstraniti. Tako so se vsi Golijevi poskusi, napraviti škandal, izjavljati, ljudstvo zunaj je bilo vseskozi mirno kritiziralo se je pač, kar pa ni bilo čudno pri takih razmerah. Notri v sobi jim sta Jarc in Ogrizek kvasila svoje otrobe. Ogrizek v njegovi polonjenci slovenščini, da ga ni živa duša razumela. Mladji koncipient je svojemu šefu napravil slabo reklamo. Kmetje so obžalovali tako pri-

K nesreči v Kamniških planinah.

Pogled iz Ljubljane.

(Približen oči.)

Nesreča na Skuti?

v Kamniških planinah.

Pogreša se dijak.

Predvčerajšnjem je prišla iz Kamniških planin vest, da se pogreša neki dijak, ki je odšel v soboto na Skuto. Naš poročevalec je odšel v tork v kamniško Bistrico, kamor sta se ob 8. zvečer vrnili z gor tudi dijaka Tominšek in Hilbert, ki sta prinesla o slučaju nekoliko več pojasnil.

Kaj pripovedujeta dijaka?

Iz njih pripovedovanja povzamemo sledeče: V soboto zvečer sta prišla dijaka v koč na Kamniškem sedlu. Tam sta našla dijaka Petriča iz Šiške. Ker sta bila dijaka namenjena na Grintovec, so se dogovorili, da pojdejo skupaj. Tudi Petrič je bil namenjen tja, posebno ga je mikala Skuta. Odšli so skupno na pot. Do Rinka so hodili skupaj — tam pa je hotel Petrič na vsak način preplezati težko steno in priti na Skuto. Tominšek in Hilbert sta šla po zaznamovani poti in sta tudi Petriča vabila s seboj — on pa je na vsak način hotel iti po strmi steni.

Padec?

Nekaj časa so šli dijaki tako, da so drug drugega še videli — potem ju je ločil groben in so si dajali znamenja s klicanjem. Petrič je dolgo veselo odgovarjal v znamenje, da se mu dobro godi. Naenkrat pa je klicanje prenehalo. Tominšek in Hilbert sta slišala, da drči kamenje — ponovila sta svoje klice — pa nista dobila odgovora. Mislila sta, da je Petrič že daleč, zato sta pospešila

korake in dospela na Skuto, kjer sta čakala tovariša. Ta pa ni prišel. Ker ga dolgo ni bilo, sta odšla naprej na Grintovec.

Težka slutnja.

Ker Petriča ni bilo na Grintovec sta Tominšek in Hilbert začela slutiti, da se mu je mogoče pripetila kaka nezgoda. Posebno ono drčanje kamenja je bilo sumljivo. — Hotela pa sta v vsakem slučaju poiskati tovariša. Odšla sta najprej na Zoisovo koč na Kokrskem sedlu, tam sta izvedela, da se Petrič ni oglasil, zato sta šla nazaj na Kamniško sedlo. Tudi tja se Petrič ni vrnil. Poslali so vprašat na Okrešelj v Frischaufov dom — tudi tam ga ni bilo. Ker so to edine koč, v katere bi bil mogel Petrič priti — je postala stvar čim dalje bolj zagonetna. Edina možnost je bila, da se je vrnil naravnost na Kamniško Bistrico — zato sta mlada planinca odšla v ponedeljek v dolino. Tudi v kamniški Bistrici se Petrič ni oglasil.

Kaj pripoveduje Zofka v Kamniški Bistrici.

Petrič je bil mlad navdušen planinec, posebno vnet je bil za plezanje. V koč v Kamniški Bistrici je prišel v petek zvečer. Bil je nekako žalosten in otožen. Prišloval se je, da mu doma ne puste hoditi na gore, njega pa da grozno vabiijo planine. Najbolj mu je ugajala Skuta. »Jaz sem popolnoma zaljubljen v one bele skale na Skuti« je rekel in je sploh cel čas govoril o svoji Skuti. V soboto se je poslovil in je odšel na Kamniško sedlo. Obljubil je, da se gotovo vrne.

LISTEK

PAVEL BERTNE:

Otrok ljubezni.

(Dalej.)

Saj je bila prepričana v dnu srca da bo kmalu združena s Gilbertom za vse dni svojega življenja. Teodorjev tovariš gotovo ne bi bil rekel tega, ako ne bi bil resnica. Gilbert mora biti vojni jetnik, zastražen tam kje v Landayu.

Zdaj se ni bala ničesar več. Res si je dejala večkrat, da je daleč od nje, toda nevarnost mu ne preti nobena; on čaka, kakor mora čakati ona...

Teodor je začel siliti: »Daj, ura je že pol devetih. Iti morava, da ne zamudiva. Ali greš, sestričnica?«

»Pojdiva,« je dejala in vstala.

Smuknila sta v ložo, ki jima jo je odprl sluga z diskretnim muhanjem in kjer je sedla ona k robu, dočim je ostal Teodor za njenim hrbtom in ji začel razlagati, kako se da loža zagrniti z zastori, da ne sije luč preveč hudo in da ljudje ne morejo zjati.

Sicer pa je bil v ilustracijo svojih razlagan med tem res napravil nekoliko več sence zanj in — zase.

Marti je bilo čudno pri srcu... Bila je napol začudena, napol ji je ugajalo; pa tudi tesnilo jo je vse to.

Zdaj je bila prvokrat v svojem življenju v pravi glediški dvorani; zakaj poleg tistega, kar je bila videla parkrat v Bar-le-Duku, so se zdele »Norosti« pravcato čudo božje.

In vendar so bile kaj malo sijajne s svojo petrolejevo razsvetljavo, ki jo je moral napraviti Burginjon namesto prejšnje plinove, s svojim mešanim občinstvom in velikimi praznotami v vrstah boljših sedežev.

Vse eno, malo deželanko je takoj prišla omama te vroče atmosfere, tega šuma in mirgolenja.

Postala je zgovorna, začela se smejeti in izpraševati... tako, da Teodor, nekoliko presenečen po Martini radovednosti, niti ni imel dovolj časa, odgovarjati in razložiti ji vse, kar je hotela.

»Kdo poje prvi?«

»Ne vem... Toda, če hočete, poprosim za program.«

»Ah, dajte, prosim vas...«

In ko sta imela program, ga je moral prečitati Marti od kraja do konca. Ob imenu Parižanke, ki je stala na koncu prvega in drugega koncertovega dela, je vzklila:

»Ah, to je ona!... Kaj ne, da je njo najbolj zanimivo poslušati?«

»Da, ona dela Burginjonov dobiček.«

»Veste, kadar jo vidim iti mimo, vsak dan se ustavi pri teti, kadar gre k izkušnji... se mi zdi vedno tako nekam čudna...«

»Kakšna pa?«

»Eh, no... Lepa je, to se ne da tajiti...«

»Oh, če bi hotel človek naštetii vse, kar ni v redu...«

»Ne, ne, bodite pravični. Lepa je... ali mislite, da ne znam presoditi?... V njenih malce prevelikih ustih, njenem vitkem stasu... in njenih kuštravih lasih je gotovo marsikaj mikavnega.«

»Kakor vidim, sestrična, poznate dobro, kaj tvori mikavnost ženske? Potem mi povejte, če veste, v čem obstoji vaša lastna?«

Izgubljen trud; nadaljevala je, ne da bi ga poslušala:

»Lepa je... toda človek se kar boji njene lepote.«

»Oh!...«

»Vidite, včeraj... ne vem več, kaj sem delala v pisarni, ko je vstopila... so se srečale najine oči... Povem vam, začutila sem mahoma, da sem prebledela kakor zid.«

»Eh, sestričnica, preveč časti je to zanj... Poleg vaše izgine njena lepota popolnoma...«

»Molčite, ne delajte se norca.«

»Ah, koleno se vam...«

»Tak molčite vendar,« je ponovila ona s preljudko zapovedujočo gesto... Glejte, ena izmed pevk začinja... Ali vi ne poslušate, kadar pojo?«

»Tole da bi poslušal?... To je vendar mašilo, ki nima niti šika, niti glasu, niti ničesar...«

»Pozna se vam, da niste doma iz Bisjere... Meni pa se zdi, da poje prav lepo... in čedna je s svojim zavilanim noskom... In tako smešno je oblečena...«

Zasmejala se je:

»Ne bi si bila mislila, da se upa kje kaka ženska obleči takole...«

In tako dalje; jezik se ji je bil razvezal. Kramljala je do trenutka, ko je prešinil vso dvorano velik tretet, godba pa je zaigrala motiv, poln divje energije, ki ga je mahoma povzročilo vse gledalstvo v zboru.

»Kaj pa jim je?...« je vzklila Marta preplašena.

»Kaj jim je!... Parižanka nastopi zdaj... le pogledite, kako jim gre to v glavo...«

»Ah, vendar že enkrat!...«

Nehote se je primeknila nekoliko bliže k robu ter odrinila zastor, ki je zakrival Teodorja mnogo bolj kakor njo samo. Strašno jo je skrbelo, da ne bi česa zamudila ali prezrla.

Zvezda »Sto norosti« je stopila na pozornico ob višri klicev in bravov.

Visoka temnolaska je nosila kostum, ki ga je bil izumil Burginjon — belo haljo po grškem vzorcu, ki je objemala njeno tenko in veliko postavbo ter jo delala še vitkejšo in impozantnejšo.

V njenih gestah ni bilo ničesar našudiranega.

Natura sama je bila dala Regini Landrotovi to vedenje in te gibe, vredne mlade kraljice iz divje, barske dežele...

Njene velike oči, povečane še s črnim ogliem in oživljene ob trepalnicah s tenko rdečo potezo, so postajale na odru ogromne, neverjetne. In pod njenimi ustnicami, ki jih je obdajalo ličilo z brutalnim škrlatnim lokom, so se svetili zobje kakor sneg... Da, da, bila je podobna kraljici v vsej tuhosti besne lepote...

Bila je kraljica te strašne ure... kraljica te zasople množice!...

In dočim je godba povzela — zdaj že ob grobnem molčanju vse dvorane — motiv pesmi, ki jo je imela zapeti Parižanka, se je izprehajal njen pogled po množici... po svojem narodu...

Za par trenutkov se je ustavil tudi v loži, kjer je strmela Marta vsa očarana, in kjer je pevka dobro videla Teodorja, ki se je naslanjal v svoji blesteče obšiti uniformi nekoliko nazaj, kakor da mu je nerodno. V tem kratkem trenutku pa je postal njen pogled tako krut in trd, da je zamrmrala Marta vsa zbegana:

»Zakaj naju neki tako gleda?«

Teodor, v skoraj vidni zadregi, ji ni vedel odgovoriti drugega, kakor:

»Veste... malo škilasta je... In potem se tudi pripravlja... dela si izraz, ki se bo prilagal najbolje be sedlu njene pesmi.«

Na Kamniškem sedlu.

V soboto je prišel Petrič na Kamniško sedlo popolnoma sam. Tudi ni imel s seboj priprav za kakšno težavnejšo turo. Tudi na Kamniškem sedlu je govoril o Skuti. Posebno ga je motila ona stena za Rinko. Poskusil je že dvakrat preplezati ono težko mesto, pa se je obakrat moral vrniti. Ta neuspeh mu ni dal miru. Smatral se je za tako dobrega plezalca, da si je mislil, da se mu mora prehod posrečiti. Ali se mu je prehod posrečil ali ne, se ne ve.

Skuta.

Skuta ima za svojo zunanost zelo pomembno ime. Bela je kakor skuta, oprana in izješana od vseh strani. Meri 2532 m (torej je nekaj manj nego Grintovec.) Iz Ljubljane se ne vidi, ker leži bolj severno. Od kamniškega sedla je tretja večja gora: (Brana — Turška Gora — Rinka — Skuta). Od Kamniškega sedla se rabi nanjo 6 ur. Z nje je razgled na Logarjevo dolino in na Jezersko. Razmeroma se malo obiskuje.

Kje je pogrešani dijaki?

Ako se je Petriču pripetilo kakšna neizgoda, je prišel na severno steno štajerske strani. Ta stena je zelo strma, kakor vse severne stene naših alp. Lahko se je zgodilo, da je prišel na kakšno skalo; nevarnost pa je tam velika, ker je propad.

Dijaka Tomižek in Hilbert sta na Kamniškem sedlu poskrbela, da se je takoj odpravil en vodnik in en pastir z njim, da dijaka poiščeta. Preiskali bodo pot nad steno in pod steno tostran Savinskega sedla. Upamo, da ga najdemo in s tem rešijo njegove starše skrb in žalosti. Danes je še upanje, da sta se dijaka o tem precej domisljivo izrazila.

Naj se slučaj čim bolj tako ali tako, vendar naj to ne bo vzrok za predhodke proti goram. Turistika je za mladino zdrava. Treba jo je gojiti zmerno in hoditi po zaznamovanih potih. Tam se ne more zgoditi nobena nesreča. Prevelika podjetnost pa pravi, da se v dolini prav tako kakor na gorah.

Ljubljenege odvetnika dr. Žitka, da je imel z Ogrizkom tako nesrečo. Jarc se je samega sebe hvalil kot strašno poštenega. Kmet je hotel nahujskati proti časnikiarju Pircu, češ, da so ljudje, ki za par soldov pišejo v liberalne časopise, »nesramne barabe« (Jako lepo, g. Jarc, vredno in dostojno za oliko drž. in dež. poslanca in c. kr. profesorja.) Tudi mu ni bilo prav, da ima naša novomeška požarna bramba prihranjenih 16.000 K in je ogorčeno izjavil, da novomeška požarna bramba ni vredna podpore, ker ima prihranjenih 16.000 K. Spomnil se je Kamile Theimer, da jo pozna, pa je malo neumna, od druge strani pa tudi nekoliko pametna. In bože moj, da se to liberalno časopisje spravlja nad moža kot je dr. Krek, ki ima samo jedno obliko in še to strgano in če si hoče nekoliko osnažiti, mu jo mora po noči sestra zašiti in osnažiti. Čez moža, ki je tako reven, da hodi k nekemu mežnarju v Selški dolini in je pri njem z leseno žlico. Može ali poznate med liberalci kakoga tako blagega moža, da bi hodil k revežu in pri njemu z leseno žlico jedel? Ne, liberalci so tisti možje, ki prepustijo človeka svoji usodi. — Učitelji so mu storili tudi veliko krivico. Zato se je spravil čez nje in ogorčeno rekel: Učitelji ne zaslužijo podpore, ne priboljška, ker ti otroke učijo, da ne pozdravljajo župnika, da ga zasmehujejo. Pohvaliti se je, da je imel dopoldne tudi shod v Stopičah pri obilni udeležbi s 300 možmi in da so mu odobravali in aplavdirali. Ja Jarc, Stopiče in Prečna se razlikujejo. V Stopičah 300, v Prečni 20 mož. Na Muhaberju mu še od teh 20 mož ni drugi aplavdiral, kakor župnik in Ogrizek. Jarcu so v sobi gorela tla pod nogami, rad bi jim bil ušel, pa so bili ljudje zunaj, kojih se je bal na shodu, da ga ne vprašujejo, kje je njegova obljubljena državna podpora za vinogradnike in kje je tista galica zastoji, ki so jo morali plačati. Naposled se jim je Jarc smilil, razšli so se polagoma nakar je tudi Jarc in njegov adjutant dr. Žitkov koncipient ta »sijajni« shod na Muhaberju zaključil.

Takoj se je po celi novomeški okolici raznesel glas, kako je Jarc v svojem okraju strahovito pogorel. Muhaber mu je dal po duši.

Stajersko.

Maribor. (Slovenski »značajci«) Kot povsod, je tudi pri nas mrgolelo v prvem polletu balkanske vojske po vseh javnih lokalih vse polno ovaduhov in špijonov ter izjavačev, ki so iskali svoje žrtve med tu bivajočimi Slovani, zlasti pa med Slovenci. Če niso imeli zaželenih us-

pehov, a vendar slišali dovolj gor-kih, seveda ni njih krivda. Je pa tu tudi neki gospod, ki vživa kot bivši državni uradnik svojo ne ravno veliko penzijo, ki pa se zaveda slovenskega svojega rodu v vsakem slučaji in v vsaki družbi. Ta gospod je bil že od prvega započetka sem renegatom in našim »Hura!« patriotom tri v peti. Proti temu možu starčku so najprej započeli nečastno svojo gonjo in razpletli celo mrežo, cel sistem, z edino željo, da ga spravijo ob njegovo pokojnino. Ni pa morda to, kar nam silijo v roko pero, je pa okolnost, da si je pri vsem tem stekel največ zaslug neki človek, ki ga imamo za zanesljivega Slovenca. Ker je to vedel tudi upokojenec, je bil njemu nasproti nekoliko bolj previden — kadar sta bila sama. In to je moža rešilo, ne samo tega, da ga ni zasledil državni pravdnik, marveč tudi, da ni zgubil na svoja stara leta težko zaslužene pokojnine. — Glavno zaslugo pa, da se mu vse to ni zgodilo, ima eden naših nemških gostilničarskih posestnikov, ene naših širom mesta znanih gostilen, ki je upokojencu dal še pravočasno potrebni mignilaj in moža naravnost posvaril pred dotičnikom. Ves omočen po tem razkritju, se je mož seveda za nekaj časa ugibal one družine, dokler ga ni nekega dne pred par tedni v kolodvorski restavraciji oni kristal — Slovenec — s skrajno hladnostjo vprašal, zakaj ne zahaja več v njihovo družbo. Mož, nad toliko drznostjo do skrajnosti ogorčen, je odgovoril, da se s špijoni ne pajaša. To je slišala cela vrsta gostov, a oni je to psovko — mirno požel. Pred dnevi pa se je hotel upokojencu zopet približati, a bil seveda zopet odslovljen. In ta mož-značaj zahaja tudi v slovensko družbo, poseba naš Narodni dom...

Maribor. (O mostu.) Kedar se bo vršilo blagoslovljenje novega državnega mostu preko Drave, tudi danes še ni jasno. Baje se vrše med deželnim namestnikom grofom Claryem, okr. glavarjem in županovim namestnikom, državnim poslancem Wastianom pogajanja, naj li sploh bo ta otvoritev mostu spojena z zunanjiimi svečanostmi, ali ne. V krogu občin, svetovalcev začenja namreč prevladovati mnenje, da bi bilo umestnejše, čisto na tihem izvesti ta akt, ker bi se pri tem prihranilo — par tisoč kron. No, pred dvema mesecema pa so pisali, da imajo pri zgraditvi novega mostu — več stotisočev prebitka. Danes seveda se boje izdatkov, ki bi ngrasili vsled svečanosti. Kako se vjema vse to? Nam se le zdi, da gre gospodom v občinskem svetu za to, da ne pride preveč kritičnih oces na tak dan, ki bi vendar morda ne verjelo, da je stvar tako »sijajna« izvedena, kot jo slikajo razni nemški dnevniki. Bomo videli! — Dela na mostu, malenkosti, bodo v prvih dnevih meseca avgusta dokončana.

St. Lovrenc nad Mariborom. (Povodenj.) Zadnji petek v noči, je potok Radl tako naraščal, da je v prvih jutranjih urah prestopil svojo strugo in se vžil na vseh krajih in koncih skozi gozde, čez pašnike in preko polj. Razdejal je več vodnih žag, mlinov in tudi jezove šentlorenške tovarne za izdelovanje kos. Škoda, ki jo je napravil, je zelo velika. Cesta iz postaje St. Loyrene v trg, je mestoma bila do trideset metra pod vodo. — Iz Slovenjega gradca istokot poročajo, da je poplavlila Mikinja vso krajino nje spodnje polovice. Ogrožala je pri tem zelo nevarno okoli stoeče, zlasti samotne hiše, kojih posestniki so morali poklicati na pomoč več požarnih bramb, da so prišle reševati in podpirati hiše. Tudi tu je škoda ogromna, kajti vsi poljski in drugi pridelki so uničeni, vrhu tega pa so polja vsa s kamenjem in gramozom ter blatom zasuta. — Čudno se nam pri vsem tem dozdeva ravnanje naših okrajnih glavarstev, ki so naravnost škandalozno pasivnega vedenja. Tu kot tam se živ krst ne zgane in vendar je sila povsodi velika.

Maribor. (Štiri nesreče v eni noči na Glavnem kolodvoru.) Noč od sobote na nedeljo je bila za uslužbence tukajšnjega glavnega kolodvora Juž. železnice zelo burna. Sledila je ena nesreča za drugo, tja do ranega dne. Ko je pripeljal prvi popolnoma brzovlak iz Dunaja, je zblaznelo v I. razredu neko lepo, 19letno dekle neke familije, ki je potovala iz Nemčije preko Dunaja v Gor. Italijo. Revico so morali zvezati kot kakšno žival, ter jo poslati z naslednjim brzovlakom v blaznico v Feldhof. — Ko je pripeljal na postajo — 15.50 min. — ta brzovlak je umrla v njem neka starejša dama v II. razredu. Odpeljali so jo v tukajšnjo mrtvašnico na mestnem pokopališču. — Ko je prišel drugi brzovlak — ob 3. uri jutraj — iz Dunaja, je v njem porodila v II. razredu neka mlada dama — krepkega fanta, ki pa je nad tem dogodkom

z velikim ogorčenjem in močnim glasom na vse pretege protestiral. Dama in novega patriota so prepeleljali v enega tukajšnjih hotelov. — Z istim brzovlakom pa se je odpeljala neka ženska, ki ji je bil pred tedni mož v Ameriko pobegnil. Ko je bil vlak že v teku, pa je žena, neka delavka, opazila svojo zmo — namenjena je bila v svojo domovino na Koroškem — in skočila iz voza. Padla je tako nesrečno, da se je smrtnonevarno po glavi potokla. Rešilni voz jo je prepeljal v tukajšnjo bolnico. Težko, da pride k zavesti, oziroma da bi okrevala.

Klerikalna brezbriznost. Že tedne sem poplavlja voda naše krajine, a do danes se še živ krst ni zmenil za one, ki jim letošnje vremenske neizgode groze — z gospodarskim uničenjem v popolnem obsegu. Oni naši »ljudski« zastopniki, ki vedno in vedno izprešavajo iz naroda tisoče in tisoče, da, cela premoženja, oni ljudski zastopniki se vozarijo okrog po raznih letovisih, niti enemu se pa ne poljubiti, iti med svoje volilce. Da, če jim pridejo od raznih strani poročila, nimajo zanje družega kot molk. Da pa bi kolikor se da, to svoje raynanje prikrili in pred svojimi volilci zamolčali, kakšno silno škodo, da jim bo treba pomagati izravnavati, pustje tudi svoje liste o vsem tem molčati. Vedo, da bo treba od države zahtevati velikanskih denarnih podpor, saj pojde tu za milijone, vedo pa tudi, da bodo morali zanje plačevati drage narodne koncesije. Kdor prečita »Stražo« in »Slov. Gospodarija« bo povsod nalezl vedno samo na eno in isto, na krčevito prikrivanje nesreče, ki je prizadela naše kraje. S pretiranim tiskom o nesreči na Gorn. in Sred. Stajerju in z oblaženjem nesreč po naših krajih, hočeta ta dva lista prikriti in zavlačevati spoznanje kritičnosti v naših krajih. Ali pa ju vodi morda strah, ki ga občutijo danes klerikalni poslanci, njih krušni očetje, pred svojimi volilci, ki postajajo od dne do dne nestrpnost in se mestoma že čisto odkrito oglašajo — proti svojim poslancom? Mogoče — izključeno baš ne bude...

Konjice. (Snež na Pohorju.) Po zadnjih nalivih je po Pohorju temperatura zelo padla in raz njegovih vršičev je večkrat pihljala prav ostra sapa. K vsemu je že dne 25. t. m. zapadel po Rogli snež, ki je ostal ves popoldan. Snega sredi poljetja se tudi najstarejši ljudje že sila dolgo ne spominjajo. Čudno leto to.

Slovinci dne 10. avgusta vsi na izlet „Slov. sokolske zveze“ povodom proslave 25. letnice novomeškega „Sokola“ v Novomestu!

Dnevni pregled.

Popolen poraz klerikalcev na Goriškem. Včeraj je doživela klerikalna stranka pri volitvah na Goriškem popoln poraz. Kakor nam poročajo v pozni noči iz Gorice, je sedaj klerikalizem na Goriškem uničen. Kranjski klerikalci so poslali svoj čas dr. Kreka in Trsegla na Goriško, da tam razširita kranjski klerikalizem. Res se je našlo par ljudi, ki so nastopili »v znamenju noža za načela križa«, a včeraj, ko so bile volitve, so vsi te vrste propadli. Goriško ljudstvo je obsodilo vse katoliške hujšake in oddalo svoje glasove naprednim neodvisnim kandidatom. Ta poraz je bil za klerikalce popolnoma nepričakovan. Sedaj so na Goriškem uničeni — za vedno. Najrazveseljivejše dejstvo je to, da je smrtni udarec klerikalizmu na Goriškem zadala kranjska struja posurovele politike. Novostrojari so bili le vsled tega poraženi, ker so hoteli upeljati kranjski klerikalizem na Goriško. — Ta napredna zmaga znači začetek mrtvaškega zvonenja klerikalizmu na Slovenskem. Živelo napredno ljudstvo goriško!

Škof Mahnič — žurnalistični modernist. V klerikalnih »Reških Novinah« je priobčil krški škof Mahnič, ki je znan po svojih ultraklerikalnih nazorih, članek, v katerem nastopa proti nazaranju — da bi se klerikalno politično časopisje preveč ukvarjalo z dolgočasnimi verskimi razmotiravanji, ker s tem se ne pridobivajo naročniki, temveč naravnost odbijajo. Nasprotno, po Mahniču bi moralo tudi klerikalno časopisje v prvi vrsti poročati zanimive novice in sploh ono, kar občinstvo zanima. S kratka, škof Mahnič priporoča klerikalnemu časopisju, da opusti verska vprašanja in računa z občinstvom, ki si želi zanimivih novic. Škof Mahnič je torej postal pravi modernist v žurnalistiki in pri klerikalnih listih, ki se bodo držali njegovih navodil, izgine

popolnoma še ono malo verskega, kar so imeli do sedaj, s časom pa postanejo morda celo versko indiferentni — ako bo občinstvo tako zahtevalo in ne bo vere nikdar in z nobeno besedico omenjalo, ker bo moralo računati z občinstvom in temu občinstvu morda ne bo prav, ako je list, ki ga čita, v verskem oziru enostranski, t. j. katoliški. Vse se še lahko zgodi, tudi to, da kak klerikalni list zataji katoliško vero.

Strankarska špekulacija je klerikalcem njihov ljubljanski shod prihodnji mesec. Da je temu res tako, je najlepši dokaz v tem, da klerikalni voditelji že danes med sabo računajo, koliko denarja da bo one dni ostalo v njih nikdar sitih žepih in vedno praznih mošnjah. Pri štajerskih udeležencih-kmetih in vinogradnikih, pa računajo še nato, da bo marsikakšen kmet in vinogradnik na ta način zapravil mnogo denarja, ki ga doma v obilni meri potrebuje. Tak človek se bo seveda obračal najprej do denarnih zavodov, v prvi vrsti pa jih bodo lovili klerikalci za se. S tem pa jih bodo spravili na cela dolga leta v odvisnost in nad njimi gospodarili tako, kot bo to njim prav, a gotovo ljudstvu v škodo. Ne kaže torej na noben način, poslušati »Stražo« in »Slov. Gospodarija« ter ostale klerikalne priganjake, ki jim je ljudska, narodna, dobrobit deseta briga, lastni nikdar siti žep pa — edino pravi Bog, katera edinega v resnici častijo in molijo. Kaj briga naše klerikalne poveljnike resnična pobožnost nekaterih naših rojakov? Verjemite, da je to zanje čisto postranska stvar, samo, da imajo oni dobiček, zato gre pri njih v prvi vrsti. Ker pa dobro vedo, da so taki shodi zanje največji in najzanesljivejši viri v tem oziru, jih prireja najraje. Dobro tudi vedo, da slovenskega deželana takrat najlažje oskubijo, kadar so mu omočili dušo. Kako drugi delajo, nas ne briga mnogo. Štajerci pa store dobro, če najprej pomislijo, koliko denarja ravno letos doma rabijo. Če jim ni za to, da jih bodo še vrh ljubljanskega shoda, ubirale še klerikalne posojilnice, bodo ostali — kar jih je razsodnih — lepo doma in hranili svoje denarce za potrebe, ki se pridejo nad vsakogar v tem letu v obilni meri!

Zopet se razburjeni! Pred tedni, ob imendanju vseh Črtilmetodarjev, je neka gospica, Slovenka, pri jutranjem brzovlaku med progo Celje—Ljubljana, pobirala prispevke za družbo sv. Cirila in Metoda. Gospica je bila ozaljšana s slovensko trobojnico in hodila v vlaku od enega voza v drugi. To pa je storila baje — kot izvemmo od druge strani — za to, ker je bilo v vlaku mnogo Slovencev in Čehov. Prispevki baje niso bili majhni, kajti slovenskim potnikom se je ta vrta požrtvovalnost očitno zelo dopadla in vsak je rad nekoliko globlje posegel v svoj mošnjiček. Le nekemu trgovcu, ki se mu je že na govoru poznalo, da je pristen Nemec, to ni ugajalo in večkrat je baje skušal pričeti z izzivanjem. Pripomnjeno bodi, da je tudi marsikateri drugih Nemcev prostovoljno, ne da bi ga bila mlada dama za to naprosila, priložil svoj darček. Vsled tega dogodka pa so se nekateri tako razburili, da danes po vseh nemških listih vpijejo nad sprevednikom, ker tega »škandala« ni preprečil. Sami pa morajo priznati, da sprevednik o vsem ni ničesar zvedel, okler se ni brzovlak ustavil za minuto neke na neki postaji. Seveda, če bi bila ona dama Nemka, imela mesto slovenske trobojnice frankfurtske in bi bila nabirala za »Schulverein« ali »Südmarko«, bi se naši renegate ne jezili niti nad nj, niti nad sprevednikom. Tako pa bi moža najraje spravili ob kruh, samo vrag je, da se danes ne spominjajo več njegove zunanosti. In dobro je tako. Vrli Slovenci pa, ki si je nadelo to težavno nalogo slovenske rodoljubkinje celo med vožnjo — vso čast in naše občudovanje! Če bi imela črtilmetodarija mnogo takih hčer, bi bila sigurna — zlate bodočnosti! Oni pa, ki so darovali v ta blag namen, bodi tisočera zahvala!

Toča napravila silno škodo. Dne 22. julija je toča napravila veliko škodo na vaseh Tisje, Preska, deloma Liberga in Rebro. Uničeni so vinogradi in poljski pridelki. — V nedeljo, 27. t. m. pa je toča pobila po vaseh Cerovca, Selsek, Jablanica, Gradiški lazi in deloma tudi Breg. Ob tej nevihti je tudi uničila toča popolnoma polje po Veliki Kostrelnici, Jelši ter Lupinici. Škoda je toliko bolj občutna, ker je voda odnesla mnogo zemlje. Najstarejši ljudje ne pomnijo tako hude ure; še včeraj je ležala toča kupoma za cele vozove. Ljudje, ki so vsled deževnega vremena že itak obupani in ki so bili že dve leti zaporedoma obiskani po ujmah, gledajo s strahom in obupom v bodočnost. Prizadeti so osobito vi-

nogradniki, ki so letošnje leto izdali mnogo za galico. Stvar naših poslancev je, da skušajo olajšati bedo in izposlovati oproščenje od davkov ter denarno podporo.

Trpinčenje živali. (Dopis iz Kranja.) Zadnjič sem videl sledeči prizor: Na cesti vidim konja, do smrti izmučenega z vprege, klonečega svojo glavo globoko med noge. Poleg njega pa stoji njegov vodnik, ustvarjen po »božji podobi«, vihteč svoj buzdovan z obema rokama nad ubogo konjsko paro. Strele jeze švigajo iz njegovih izpitih, zabreklih očeh in njegove udarce spremlja prelepa pesem: »Per moj duš! Prokleta žival, lena...« Konj stopicne parkrat in zopet obstane. Ne gre in ne gre. Zazibje se s celim životom in malo, malo manj, pa bi moral stegniti svojega rojstva, od odurnih človeških duš izmuzgane kosti po beli cesti. Toda konj je bil plemenitejši od svojega vodnika. Zbral je vse svoje sile in plazil se je in plazil, kolikor so mu dovoljevale zadnje sile. O opominih našega šetalca ni da bi govoril. Bili so bob ob steno. Pred gostilno Bekselj je moral hlapček konja spreči in vleči z vso silo za uzo. Dospela sta na mestni trg in ravno pred lekarno se konj, do smrti utrjen, zvrne po tleh. Bil je to njegov zadnji padec po milosti človeške dobrote. Prihileti so stražniki, konja s težavo dvignili in opiraje ga ob straneh, srečno privlekli v hlev, kjer je imel odmor par ur. V zgodnjih urah naslednjega dne pa mu je gospodar dovolil deliti dobrote prejšnjega dne. Dotični očitveč nam pripoveduje, da je padlo na kratki razdalji od Perivnika do Bekselja najmanj 300 udarcev po konjevih rebrih. Dotični voznik pa je prihajal iz Tržica in potem naj si človek lahko predstavlja, da je moralo biti ubogo kljuse malone razmesarjeno. Taki prizori se ponavljajo od dne do dne po našem mestu, posebno pod Jelenom. Oba naša tednika pa nimata toliko pozuma, da bi javno ožigosala tako početje.

Posebni vlaki v Postojno. Dne 3. avgusta, ko se vrši letošnja veselica v Postojnski jami, bodo vozili posebni vlaki za polovično ceno iz Ljubljane, Gorenjske, Trsta, Reke, Pulja, Celovca in Dunaja ter posebni parniki v zvezi z omejenimi vlaki iz Benetk in Portorose v Postojno.

Iz hudobije je ustrelil neki neznanec pred kratkim popolnoko skozi zaprto okno v spalnico tovarniškega delavca in posestnika Matevža Celharja v Sent Petru na Krasu. V spalnici je spal Celhar, njegova žena in štirje otroci. Razumljivo je, da je bila Celharjeva rodina vsled tega silno razburjena in prestrašena, posebno zato, ker stoji hiša na samem in ni bilo mogoče računati na tujo pomoč. Kroglo iz samokresa so našli drugi dan v sobi. K sreči ni nobenega zadel.

Kongres društev za varstvo otrok bo prve dni meseca septembra v Solnogradu, kamor odpošlje deželni odbor svoje zastopnike. Iz Ljubljane so se priglasili za ta kongres 3 nadučitelji, 3 učitelji, ena učiteljica in dva kateheta. Kakor čujemo, bo deželni odbor prejel učitelje in bo odposlal v Solnograd kateheta Čadeža, ki ima z varstvom otrok toliko stika, kakor z lanskim snegom. Mož bo šel na deželne stroške »na oddih« po svetu, kakor je šel pred par leti tudi na deželne stroške katehet Čebul.

Mirnske pošte nered vzbujajo že splošno nezadovoljnost občinstva, kajti pisma n. pr. iz Ljubljane celonjuno naslovljena, rabijo do vročitve po 4 dni. (dalj časa nego v London) in brzovjavke po 3 dni. (dalj časa nego do Kitajskega). Sploh pa se tu zelo malo ozira na predpise, Sorodniki, znanke in prijateljice gđe. poštarice smejo za takozvane »gare«, pregledovati različne, došle razglednice, dopisnice itd. Poštno sobo, ki se nahaja celo v I. nadstropju, kar bi tudi ne smelo biti, najdeš mnogokrat in še posebno po odhodu poštnega »koleseljna«, brez vsakega pravega povoda po dalj časa zaprto. Običaj po deželi je tudi, da občinstvo ob nedeljah in praznikih po cerkvenem opravilu poprašuje po morebitnih pismih itd. Tu čaka gđ. poštarica, da se zunaj vse ljudstvo zbere, kar včasih kar po pol ure straja, na kar kliče naslovlence kak »birič« pred cerkvijo, ali pa pri zgradbi Dol. železnice pred pričetkom šihita. Kako dalekosežni in neljubi so ti nedostatki, in še po zimni ob hudei mraku, lahko ima »sako« in tudi brez dvoma višja poštna oblast, katerno nujne odpomoci najnujnejše prosimo.

Idrijski odsek »Prosvete« priredi v soboto dne 2. avgusta t. l. ob pol 9. uri zvečer v pivarni hotela »Pri črnem orlu« koncert, pri katerem sodelujejo: g. prof. Anica Pirnatova in gđc. Mici Lapajnetova (klavir), gđc. Leni Lapajnetova (solopetje), g. Mirko Dežela (gosti) in godalni kvartet (gđ. Mirko in Fr.

V Tivoli!

Ako se hočeš dobro zabavati, pojd v
restavracijo „Tivoli“;
tam je izvrstna češka kuhinja, dobiti je
tudi vedno sveže pivo in razna pristna
vina po zmernih cenah.

Velika dvorana Hotelske sobe

je vedno brezplačno na razpolago za
vse veselice, shode, predavanja itd. :
po jako nizki ceni vedno na raz-
polago.

Vsako jutro že ob 6. uri sveže kuhana kava.

Dežela, Rajko Novak, Pavel Lapaj-
ne.) Po koncertu burka: Krojač
Fips, nato prosta zabava s plesom.
Vstopnice so v predprodaji v trafi-
ki gđ. Leni Lapajnetove. Osebnost
vabila se ne razpošilja. Čisti dobi-
ček je namenjen v prid ljudskim
knjižnicam.

Zidani most in potujoče občinstvo. Zidani most bje trd narodno-
stni boj. Zadnje čase čitamo vedno
o nesramnostih, ki jih uganjajo tam
Nemci-pritepenci. Uradništvo je za-
vedno in zato je Volksratu velik trn
v peti. Restavracija je v popolnoma
nemških rokah. Kaj se vse tam po-
čenja, smo pred kratkim čitali. Za-
lostno dejstvo pa je, da greši v na-
rodnem oziru jako jako veliko slo-
venska in hrvaška inteligenca. Poslu-
žuje se nemškega občevalnega je-
zika, kar dela jako čuden vtis na
druge potujoče. V restavraciji te
sploh ne postrežejo v drugem raz-
redu, če jih slovensko nagovorijo.
Kdo pa je temu kriv? Sama naša
narodna brezbrzičnost in nedosled-
nost. Če bi vsak potujoči Slovenec
odločno zahteval v slovenskem je-
ziku, kar želi, bi bilo kmalu drugače.
Kogar pa nahučijo naduti natakariji,
naj se obrne kar na direkcijsko južne
železnice in zahteva reda v tem
ozirih. Na svojih tleh se ne pustimo
izzivati od pritepencev. Brate Hr-
vate pa tudi prosimo, da se ne po-
služujejo v nobenem slučaju nem-
ščine kot občevalnega jezika. Od na-
ših ljudi pa to prav odločno zahte-
vamo, ker zahteva to naš narodni
interes ogroženega Zidanega mosta.
Brez pardona bomo vsakega ime-
noma navedli, kdor bo grešil v tem
oziru. Naj ga potem občinstvo spo-
zna kot očitnega narodnega greš-
nika. Isto velja tudi za druga križišča
kakor Jesenice, Št. Peter itd. Naj se
zaveda potujoče občinstvo zdaj v
sezoni potovanja svojih narodnih in-
teresov! (Zanimivo je sploh, da je
treba še na to opozarjati. Pravi na-
rodnjak se takih restavracij sploh ne
poslužuje.)

Dne 31. avgusta 1913 ob 9. uri
dop. priredi obrtna zadruga na
Bledu preizkušnjo obrtnih vajencev
v pisarni zadr. bolniške blagajne na
Bledu. Mlino 3. Vsi vajenci, kateri
so učno dobro izvršili in nameravajo
napraviti preizkušnjo, naj vložijo pi-
smeno prošnjo na obrtno zadrugo
na Bledu, katera je koleka prosta.

**Solski učenec padel v vodnjak
in utonil.** Iz Jarš se nam poroča:
Včeraj dne 29. t. m. padel je solski
učenec Ivan Cerar v vodnjaku Jo-
sipa Kralja v Srednjih Jaršah. Ker
ni nezdgo de nihče takoj opazil, je de-
ček utonil.

Kaj človek lahko naleti na ne-
deljskem sprehodu. Piše se nam:
V nedeljo sem se vračal s svojega
sprehoda po Gorenjskem. Ko pridem
na klanec pod Gaštajem, zagledam
prav zanimiv prizor. Ker
ga vsled javne morale ne morem
popisati, bi vprašal onadva mlade-
niča, ki sta nosila orlovsko zname-
nje s križem na svojih prsih, zakaj
je ona ženska, ki sta jo nadlegova-
la, tako vpila? Kaj sta hotela vide-
ti? In zakaj si ne poiščeta za svoje
žukarsko poželjenje kaj boljšega?
Ali je v naravi čukov, da se lote
stare mrhovine? Ali bi ne bilo do-
bro, da bi skrila svojo katoliško
moralo kam drugam? Upamo, da
čuka nista bila toliko pijana, da bi ne
vedela, kaj delata, zato menda do-
bro vesta, za kaj gre.

**Slavno urošništvo »Dneva« v
Ljubljani.** Z ozirnostjo na notico »Ju-
stica napreduje« v Vašem listu
»Dan« z dne 26. julija 1913 prosim,
sključujoč se na § 19. tisk. zak. da na
istem mestu z istimi črkami natisne-
te sledeči popravek: Res je, da sem
bil dne 23. julija 1913 v hotelu
Lloyd v Ljubljani, ni pa res, da sem
se zalemu Müllerju ali sploh komu
predstavljaj, naj manj pa da sem se
predstavljaj kot sodnik. Tudi ni res,
da sem jaz črnomaljski vratar, pač
pa je res, da sem po poklicu c. kr.
sodni sluga. Črnomelj, dne 28. julija
1913. Franc Mrak, c. kr. sod. sluga.

Nemiri zaradi druginje. Kakor
se iz Turina poroča, je zaradi zviša-
nja mestne doklade in podražanja
živil 2000 trgovcev zaprlo prodajal-
ne. V vseh tovarnah so delavci sto-
pili v stavko. Ko sta hotela dva tr-
govca v soboto pod policijskim var-
stvom odpreti trgovine, se je zbralo
na tisoče ljudi, ki so razdajali tlak, po-
bili šipe in zahtevali, naj župan takoj
demisionira. Županova žena, ki je

ločena od njega, agitira na javnih
trgih proti moži in mu očita privat-
ne in uradne grehe. Mesto je v ob-
sednem stanju. V mestni hiši so or-
ganizirali prodajo najpotreb. ži-
vil. Zandarji in vojniki patrolirajo po
ulicah. Več kakor sto oseb so za-
prli.

Železniška nesreča na Danskem.
»Lokalanzeiger« poroča iz Kodanja:
Brzovlak, ki je dne 26. t. m. ob
9. dopoldne odšel iz Kodanja v Es-
bjerg je včeraj popoldne blizu zad-
nje postaje skočil s tira in se ves
zrušil čez nasip. Skoraj vsi vagoni
so razbiti. Poln je bil izseljencev,
ki so se hoteli peljati iz Esbjerga
dalje v Hamburg ali na Anglesko.
Vlekli sta ga dve lokomotivi. Prva
se je prevrnila, druga je prišla s tira
in je padla čez nasip ter potegnila
osem vagonov za sabo. Natančno
število mrtvih še ni znano. Iz Es-
bjerga in Frederikije so odšli po-
možni vlaki. Doselej so našli devet-
najst mrtvih. Število težko ranjenih
je zelo veliko. Prepeljali so jih v
Esbjerg. Trupla mrtvih so strašno
razmrcvarjena. Iz razvalin se slišijo
obupni klici na pomoč. Bati se je, da
je pod razbitimi vozovi še več m-
rtvih. Med mrtvimi je 8 Nemcev.

Ljubljana.

— **Deželne barve.** Klerikalci so
zopet napravili v svoji kletčaplazni
naturi neumnost. Hoteli so se pri-
kupiti Nemcem in sklenili so, da po-
vodom katoliškega shoda razobesijo
na deželni dvorci tudi dve za-
stavi v barvah nekdanjih kranjskih
nemških deželnih stanov. Računali
so pač s tem, da bodo Nemci sma-
trali to samo za »neke kurtuazije«,
ki ga bodo hvaležno opisali v svojih
knjigah klerikalcem v dobro. Slo-
venci pa da se za to ne bodo niti
zmislili. Pa so se klerikalci zmotili.
Slovenci nočejo slišati o tem, da bi
na deželnem dvorcu visele zastave,
ki bi jih spominjale na nekdanje
nemške graščake, švab je pa že tak,
da zagradi, ako mu pokaže prst,
za celo roko in tako so tudi sedaj
začeli zahtevati nič več in nič manj
kot da se stare barve reaktivirajo in
nove »panslavistične« opustijo in
začeli so celo pisati, da so sedanje
deželne barve nezakonite. Klerikalci
si niso mogli kaj in so sklenili, da
ne razobesijo zastavo v barvah ne-
kdanjih nemških kranjskih deželnih
stanov, ki so jih že naročili. Je pač
tako, da ni dobro preveč se prilizo-
vati švabom, ker nimj samo prilizo-
vanje in same koncesije ne zado-
stujejo, temveč zahtevajo takoj to-
liko, kolikor jim ne more dati niti
naša klerikalna stranka, ki je sicer
nasproti Nemcem zelo ponižna, sam-
o da more biti tem nasilnejša na-
sproti slovenskim naprednjakom.

R. — **Izsiljevanje.** Klerikalci so
resnično pravi izsiljevalci. V »Slo-
vencu« sporočajo, da takoj utaknejo
svojo pritožbo proti sklepu obč.
sveta ljubljanskega, da se razdeli
med potrebno ljubljansko učitelj-
stvo 6000 kron, kakor hitro se jim
sporoči, kako bo ta znesek razdeljen.
t. j. koliko dobiho od teh 6000 kron
Slomškariji. Pri tem se, seveda, de-
lajo klerikalci velike moraliste in
pravičnike, češ, da oni županu, ozi-
roma mestnemu magistratnemu gre-
miju ne zaupajo in da bi on mogel
razdeliti podpore enostransko, tako,
da bi klerikalni učitelji ostali praznih
rok. To govorijo klerikalci, ki so
dali deželne draginske podpore,
samo klerikalnim učiteljem in so se
še cinično norčevali iz naprednega
učiteljstva, ko je ono protestiralo
proti taki klerikalni »pravičji«. Res,
klerikalci so postali že tako pokvar-
jeni, da bodo morali kmalu — lezti
nizdol, ker taka pokvarjena družba,
ki uspešno konkurira mogotcem na
Ogrskem, se ne more dolgo vzdr-
žati na površju. Nasilje poraja odpor
in čem bolj nasilni bodo klerikalci
in čem več cinizma bodo pokazovali
v javnem življenju, tem prej pride
— dan obračuna in plačila. Vsekakor
bo prej konec klerikalizma na Slo-
venskem kot naprednega učiteljstva
in ako klerikalci računajo drugače,
bo že prišel čas, ko se bodo prepi-
čali o nasprotnem.

o. — **K nesreči na Kamniških pla-
ninah** se nam poroča, da sta včeraj
odšla v gore tudi znana turista g.
Brinšek in Kunauer.
— **V naši redakciji** sta se javila
Mihajlov, Spasič in Gojleslav Vuko-

vič, ravnatelj hrvatske potovalne
gledališke družbe, na svojem poto-
vanju preko Kranjske. Hočeta pri-
rediti gledališko predstavo v »Park
hotelu Tivoli«. Predstavljala se bo
Nušičeva igra »Ženožer«. Običaj na
vsem Hrvatskem, Slavoniji in Bosni
je, da potujoče gledališke družbe
abonirajo za predstavo in si s tem
zasigurajo obisk, da jim je mogoče
troške, ki so pri vsaki taki prireditvi
dovolj visoki, poravnati. »Slove-
nec« je prav po nepotrebnem se za-
drl v to gledališko podjetje naših
bratov Hrvatov.

— **Nov klerikalni koritar.** Pri
vodstvu ljubljanskega učiteljstva je
opažati zadnji čas neki marasmus,
ki ni v prid zavodu, ki pa je nekaj
signum temporis, odkar je prišel v
naši javnosti zastupljati razmere —
klerikalni sistem in uganjati naj-
gusnejšo korupcijo. Zdaj namreč še
le umemo, zakaj je n. pr. g. ravnatelj
Črničev zadnji čas tako po-
pustljiv proti vladničnim učiteljicam
klerikalcam, ala A. Stupica in dru-
gim. Železne in energične ravnatelj-
ske roke bi bilo treba na tem za-
vodu, da bi napravila v njem red, ki
ga zadnjih pet let na ženskem učitel-
jišču ni! In zakaj ne? O. ravnatelj
Črničev gre kmalu v pokoj. Kleri-
kali že komaj čakajo na to! Preskr-
beli so tudi že rezervo za to mesto.
Iz Kranja so importirali v Ljubljano
na gimnazijo nekega Doklerja, ki
naj bi dobil to najnovejšo — koritar.
Človeku se gnusi ta prizor, če opa-
zuje to sistematično klerikalno go-
njo za koriti. Ali prišli bodo na vrsto
tudi razni Šusteršiči, Lampeti, Pe-
gani in Zajci, da bodo odleteli od
mastnih korit; gneča okoli njih je
vedno večja, kajti: pri klerikalni
troji jih je veliko, ki zdaj »žro«, a
še vedno nih, ki hočejo tudi »žreti«,
ki pa niso tisti uradniki, ki jih je dr.
Šusteršič s svojimi očitki ometaval!
»Žro« iz korit je klerikalci tisti, ki
služijo cerkvi kakor tisti, ki služijo
politiki!

— **Glas iz občinstva.** Tukajšnji
listi poročajo, da se je pojavil v Mo-
stah pri Ljubljani — legar, in poziv-
ljuje poklicane oblasti, da ukrepejo
potrebno, da se ta epidemija ne raz-
širi. — Mi smo menjaja, da so obla-
sti poklicane v prvi vrsti v to, da
preprečijo že vsak pojav kake na-
lezeljive bolezni, in šele v drugi vr-
sti v to, da nastalo epidemijo zatro
in preprečijo isto. Žalostno pa je, da
vidijo oblasti sanitarne nedostatke
še takrat, ko je epidemija že tul
Zato opozarjamo mi tem potom na
nedostatek, ki zna v kratkem tudi v
Ljubljani povzročiti kako bolezen,
in to so: **nebrzojne mlakuže v Ljub-
ljanični strugi**, kjer se pari voda in
kamor se odtokajo smrtdajljive vode
iz tega, ali onega zavoda in ki že
zdaj, ko hude vročine še niti ni-
mamo, povzročajo neznanški
smrad. Gotovim gospodom sanitet-
ne stroke priporočamo par izpreho-
dov ob Ljubljanični strugi dolj do
Most. Zadnji čas pa je tudi, da se
tvrdko prisili, da ta nedostatek v
strugi nemudoma odpravi!

**Telovadni odsek »Sokola I.« v
Mostah pri Ljubljani** vabi bratsko
članstvo in vse prijatelje Sokolstva
na svojo III. javno telovadbo, ki se
vrši v nedeljo, dne 3. avgusta v Mo-
stah na travniku gospe Slapničar-
jeve ob Zaloški cesti s sodelovanjem
bratskih društev Sokol I., Sokol II.
in Sokol v Štepanji vasi. Spored te-
lovadbe: proste vaje članov, go-
jenk, naraščaja, članic, orodna telo-
vadba članov, proste vaje vadi-
teljskega zbora okoli I. Združena s te-
lovadbo bo velika ljudska veselica
s srečolovom in plesom. Pri celi pri-
reditvi sodeluje slavna škofješka
godba. Vstopnina 40 vin. Bratje v
kroju so vstopnine prosti. Za obilo
udeležbo se priporoča odbor sokol-
skega odseka Moste. Na zdar!

Sokol v Mostah se bratom čla-
nom in drugim priporoča za prost-
voljne dobrotke in sveže cvetke. Vsa-
ka malenkost se prav hvaležno
sprejme. Dobitke in cvetke je odda-
liti bratu Novaku, načelniku vese-
ličnega odseka. Na zdar!

— **S. F. K. »Ilirija« v Ljubljani**
sklicuje svoj izredni občni zbor v
ponedeljek, ne 11. avgusta t. l. ob pol
9. uri zvečer v restavraciji »Narod-
nega Doma« s sledečim dnevnim
redom: 1. Blagajniško poročilo. 2.
Gospodarsko poročilo. 3. Spremem-
ba pravil. 4. Raznoterosti. Ker je v
svrhu spremembe pravil potrebna
navzočnost nadpolovične večine vseh
do glasovanja opravičenih članov.

se prosí, da se ga vsak sigurno
udeleži. Odbor.

— **Stroj je poškodovan** dne 27. t.
m. desno roko 17letnemu tovarni-
skemu delavcu Antonu Škrjancu v
vevški papirnici. Poleg poškodb na
roki se je Škrjanec poškodoval tudi
na glavi. Iskati je moral pomoči v
deželni bolnišnici.

— **Kinematograf »Ideal«.** Spo-
red za sredo 30., četrtek 31. julija in
petek 1. avgusta: 1. Dinamit v slu-
žbi industrije. 2. Ene hlačnice manj-
ka. (Humoristično.) 3. Detektiv King
in tihotapci. (Detektivski igrokaz.) 4.
Vzor delo. (Veseloigra.) 5. Jour-
nal Pathe. (Najnovše, šport, moda
itd.) 6. Glumaška kri. (Učinkovita
drama Nordiskfilm Co. v dveh de-
lanjih. Samo zvečer.) 7. Skrb brez
konca. (Amerikanska veseloigra.) V
soboto senzacijska zgodba iz bol-
garsko - turške vojne »Krvavi po-
lub«. —

Trst.

Ne, tako ni prav! Prosim vas,
gospod urednik, da priobčite pod
tem naslovom par vrstic. Povedati
vam namreč hočem slučaj, ki se je
dogodil pred par dnevi v tukajšnjem
»Delavskem podpornem društvu«. Neki
delavec se je šel namreč javiti,
naj ga sprejmejo v blagajno, ker je
bolan in ne more iti na delo. Da je to
resnica, nas je več prič; ali mislite,
da je bil uslišan? Kaj še; poslali so
ga domov, da ni še tako hudo. Re-
vež je šel domov ves potr in žalo-
sten in je šel naravnost v posteljo ter
tarnal, zakaj se neki toliko brigam
za narodnost, ker ravno tako grdo
ravnajo z menoj. Drugi dan se je po-
čutil še bolj slabega. Revež se je še
enkrat obrnil do teh neusmiljenih
gospodov, in ko so potem videli, da
ni drugače, so se ga vendar usmili-
li. A za koliko časa? Za 4 dni in potem
so mu rekli, da sedaj je že dobro in
začeli so sami kazati, naj le malo
pogleda, koliko je že podpore dobil.
On jim je povedal, da je društvo
ustanovljeno samo zaradi tega, da se
v slučaju bolezni človek lahko
kam obrne. Tistim gospodom kli-
čemo, stojte! Ne več tako naprej,
ampak nazaj, na druga pota! Drugič
več.

**Pod vlak. Otroci pričajo očetovo
smrti.** V nedeljo popoldne se je pri-
petila na železnični progi blizu Bar-
koveh pri Trstu velika nesreča. Te-
žak Henrik Gersič, star 39 let, stan-
ujoč s svojo družino v ulici Ma-
donina št. 44 je padel pod vlak. S
tremi svojimi otroci, starimi 15, 12
in 8 let, je šel na izlet nekam na
Kras. Popoldne pa se je vračal na
postajo Tržič, kjer je čakal na vlak,
ki prihaja iz Italije in privozi v Trst
ob 6 uri 55 minut. Ko je prišel vlak
na postajo Tržič, je stopil Gersič ve-
selo z otroci na vlak, ki je kmalu
nato oddrdal proti našemu mestu.
Gersič je bil zelo dobro razpoložen.
Ves čas vožnje je zbijal šale in de-
lal dovtype. Ves voz ga je bil poln.
Revež ni slutil, da so bile to zadnje
minute njegovega življenja. — Vrata
istega voza, v katerem je sedel Ger-
šič, so bila slučajno odprta (čeprav
bi morala biti po železničnih pravi-
lih zaprta), in Gersič, vesel kakor
je bil, je hodil po vozu sem in tja,
in naposled je stopil iz voza na vež-
nik. Ker pa je bil tamkaj ovinek, se
je voz zazibal in Gersič je izgubil
ravnotežje in je padel med obema
vozovoma na tračnice. Njegovi trije
sinčki, ki so videli na lastne oči,
kako je padel njihov oče pod vlak,
so zavpili od strah in žalostno zajo-
kali. Tudi drugi potniki so začeli
vpiti in iskati alarmni zvonec, a ga
niso mogli najti v vozu. (Alarmnega
zyonca res ni bilo. Vozovi tretjega
razreda južne železnice so stari in
zapuščeni, da je res sramotno za že-
lezniško upravo.) Potniki so začeli
klicati skozi okno, da bi se vlak
ustavil, toda vsi kričaji so bili presli-
šani; vlak je drdral dalje in dospel
na postajo v Trst. Šele tu so izve-
deli sprevodniki in drugi o nesreči,
ki se je pripetila, in s postaje je bil
takoj po telefonu zdravnik z zdrav-
niške postaje. Nekateri potniki so,
takoj ko se je ustavil vlak, hiteli peš
nazaj proti mestu nesreče, zakaj to
ni bilo oddaljeno kakor je nekoliko
minut od postaje. Med temi, ki so
hiteli nazaj, so bili tudi trije sinčki
nesrečnega Gersiča. — Ko so prihi-
teli na ono mesto, kjer je padel Ger-
sinič z vlaka, se jim je pokazal gro-

zen prizor. Med tračnicami je ležal
Gersič ves zmečkan v razdrapani
oaleki. Bil je ves polit s krvjo in
glavo je imel zmečkan; možgani so
bili vsuti iz lobanje. Bil je v zadnjih
zdihljajih. — Ko so zagledali sinovi
zmečkanega očeta, so se spustili
vnočij v obupno jokanje, da se je
človeku trgalo srce. Čez nekoliko
minut je prišel zdravnik z ambulan-
nim vozom in je izjavil, da je za-
stopila smrt. Ponesrečenec je umrl.
predno je prišel zdravnik na mesto.
— Pozneje je prišla tja sodna komi-
sija, in po ogledu je bilo odpeljano
truplo v mrtvašnico k Sv. Justu.
Komisija je tudi konstatirala, da ni
bilo v nobenem vozu celega vlaka
alarmnega zvonca, ravnotako tudi je
vzela na zapisnik, da so bila železni-
ška vrata voza odprta. Uboge Ger-
sičeve sirote so posadili v ambu-
lančni voz in jih odpeljali naprej na
bližnji inšpektorat, od tu pa pozneje
na njihov dom. Predno so še bili pri-
peljani otroci na dom, so že izvedeli,
nekateri domači o grozni nesreči, ki
jih je zadela. Gersičeva soproga, se-
daj uboga vdova, se je bridko jo-
kala. Kaj naj sedaj počne uboga žena
s svojimi 7 otroci; (štirje so bili
ostali doma). Večkrat so jo napadli
močni živčni napadi, tako da je pad-
la na tla; tu se je trgala lase iz glave.
Pač grozno. Vse je jokalo v hiši;
najmlajše dete, staro komaj eno leto.
Ko je izvedel najstarejši sin Anton,
ki stanuje v ulici Bosco 19 pri svoji
babici, je tudi padel v nezavest. Po-
klican je bil zdravnik, ki mu je vbriz-
gnil nekoliko injekcij. — Značilno
je, da je bila tudi mati vdove Ger-
sič tako nesrečna, da ji je umrl mož
nagle smrti. Ostala je bila z deve-
timi otroci, za katere je morala sama
skrbeti.

**Zastrupljenje. Ljubčka je vzela
k sebi — za eno noč. Tatvina uhana
z diamantom.** Pred par dnevi se je
hotelo zastrupiti na izprehajališču
Montebello neko dekle po imenu Ida
Edero, stara komaj 18 let. Bila je so-
barica pri trgovcu N. Buranello, stan-
ujočem v okraju Scala S. Luigi 2.
Dekle je hotelo izpititi iz stekleničke
strupeno kislino, kar pa se ji ni po-
vsem posrečilo. Njen spremljevalec
je iz bil steklenico od ust ter po-
klical nato zdravnika iz rešilne po-
staje. Ta ji je izpral najprej želodec,
nato pa jo je dal odpeljati v mestno
bolnišnico, ker je opazil, da je dekle
precej nervozno. Skoro v tistem
času pa je prišel na policijo v ulici
Bachi trgovec N. Baranello, pri ka-
terem je bila v službi gospodična
Ema. Na policiji je povedal, da je bil
nekaj dni odsoten iz Trsta, v stano-
vanju pa da je ostala sama služkinja
Ema. V njegovi odsotnosti pa je iz-
ginil iz ponočne omarice zlat uhan,
vreden 300 K. — Ko se je počutila
služkinja bolje, je odšel k njej v bol-
nišnico policijski funkcionar ter jo
je začel izpraševati o marsičem in
tudi o čudnem izgumu dragocenega
uhana. Rekla je, da ne ve o tem ni-
česar; povedala pa je, da je upora-
bila gospodarjevo odsotnost in vzela
neko noč k sebi svojega ljubčka. —
Tistega ljubčka je policija kmalu
nato aretirala. Ta je sicer skesan
priznal, da je ostal eno noč pri lju-
bici Emi, trdovratno pa je tajil, da
bi bil vzel uhan. Nič ni pomagalo,
bil je odpeljan v zapor. — Ko je bila
odpuščena služkinja iz bolnišnice, jo
je vzela policija tudi njo v svoje
varstvo ter jo odpeljal v zapor, kjer
se gotovo ne bo čutila prav preveč
žalostno v — ljubčevski bližini.

Tat zasaden. V soboto je bil za-
sačen od Elizabete Girometta neki
lopov, ki je lomil vrata njenega sta-
novanja v ulici Piazzetta Pozzo del
Mare. Bežala je klicat stražnike, in
ta je našel lopova v podstrešju; ka-
mor se je skril. Aretil ga je in od-
peljal na policijo v ulico Muda Vec-
chia. Tam je povedal, da se imenuje
Angel Alberti, star 29 let, pristojen
v Videm (Italija). — Ko so ga obdr-
žali na policiji, je začel ta lepi angel
razsajati kakor norec. Začel je mla-
titi po stražnikih in uradnikih in tolči
po mizah in stolah, dokler ga niso
zvezali. Ko pa mu je uradnik pove-
dal, da ga iščejo oblasti v Malem
Lošinju zaradi tatvine in ko so mu
povedali, da je bil izgnan iz Trsta,
kamor se je sedaj spet povrnil, je
začel kar griziti okrog sebe. — Lepi
angelji prihajajo iz blažene Italije.

Izjavljamo, da g. Milan Stubej,
uradnik Jadranske banke v Trstu ni
pisec članka o razmerah pri tržaški
Jadranski banki. — Uredništvo
»Dneva«.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Klerikalci na Goriškem.

Gorica, 29. julija. Pri današnjih volitvah je bil zadan klerikalizmu na Goriškem smrtonosni sunek. Propadli so razven enega, vsi pristajši podivjanega kranjskega klerikalizma in na celi črti so zmagali neodvisni narodni kandidati. Slovensko ljudstvo na Goriškem je izvolilo danes v deželni zbor moše, ki bodo delali za narod in je obracunalo s strankarji, ki jim ni mar družega kot lastna korist in ki so jim narodove težnje deveta briga. Gorica, 29. julija. Pri današnjih ožjih volitvi med neodvisnimi kandidati in med novostrujarji (pristajši Krekovega noža) so sijajno zmagali neodvisni narodni kandidati. V Gorah (v tolminskem okraju) sta izvoljena neodvisna kandidata Miklavčič s 530 glasovi in Mikuz s 514 glasovi. Novostrujarja Abram in Rejec sta dobila 485 oz. 491 glasov.

V goriški okolici izvoljena sta tudi neodvisna kandidata Furlani s 1059 in Gorjup s 1072 glasovi.

Proti neodvisnemu kandidatu Klanjščeku je prodrli Rejec z ubogo večino 6 glasov, kar znači proti sleparijam, ki so se od strani novostrujarjev uganjale, še vedno zmago.

Gorica, 29. julija. Pri novi sestavi goriškega deželnega zbora je nova neodvisna narodna stranka dobila močno zastopstvo v deželnem zboru, tako da bo imela sedaj vplivno in merodajno besedo v slovenskih zadevah. Klerikalna stranka pa je popolnoma razbita in brez moči. Pri prejšnjih volitvah so imeli klerikalci v sedanjih skupinah osem in stari liberalci dva mandata; sedanja neodvisna narodna stranka ima pa sedaj sedem mandatov, klerikalci pa le tri. Nova, neodvisna narodna stranka si je s to zmago nad klerikalizmom zagotovila na Goriškem bodočnost. Klerikalni živeli na Goriškem je doživel pri zahtevnem reorganiziranju — poraz; napredni živeli je pa z reorganiziranjem in zmago neodvisnih narodnih kandidatov nastopil v novo napredno bodočnost v goriški deželi. Zmago je pripisovati le novi neodvisni struji. Jug je za klerikalizem izgubljen!

Balkan!!!

ITALIJA INTRIGIRA PROTI SRBIJI.

Belgrad, 29. julija. (Izvirno brzojavno poročilo »Dnevno«.) »Pravdi« javljajo iz Bukarešte, da je delegat, ki so se včeraj predstavili rumunski vladi, danes sprejel v avdijenci kralj Karol.

Dalje izjavlja dopisnik »Pravde« iz Bukarešte, da se od italijanske strani intrigira pri rumunski vladi proti Srbiji in Grški, ali brez uspeha, ker se rumunska vlada niti ne ozira na te poskuse, ki gredo očitno za tem, da bi oškodovali ne samo Srbijo in Grško, ampak tudi Rumunijo, ki uvideva, da bo mogla igrati večjo ulogo samo v zvezi s Srbijo in Grško.

ZMERNOST SRBSKIH ZAHTEV.

Belgrad, 29. julija. (Izvirno brzojavno poročilo »Dnevno«.) Kakor se zdi, se ne bo srbskim zahtevam protivila nobena velika sila, niti sama Avstro-Ogrska, tako zmerne so te zahteve.

Srbija ne bo zahtevala formalne vojne odškodnine od Bolgarske, pač pa bo zahtevala odškodnino za škodo, storjeno po bolgarski armadi na srbskem ozemlju.

PROTI BOLGARSKEMU ZAVLAČEVANJU.

Belgrad, 29. julija. (Izvirno brzojavno poročilo »Dnevno«.) »Odkle« piše, da vzbuja pozornost dejstvo, da bolgarska mirovna delegacija ni popolna in da v njej ni ministrskega predsednika, kar daje že dovolj povoda mnenju, da bo omejen tudi mandat bolgarske delegacije in da bo ta vedno zahtevala nova navodila od vlade v Sofiji, s čemur ima namen otežkočiti pogajanja, ki jih hoče gotovo zavlačevati, kot so Turki zavlačevali pogajanja v Londonu.

Zdi se, da so to Bolgari storili z namenom, da bi izzvali intervencijo velikih sil, ali zavezniki ravno za to ne morejo privoliti na premirje in oni bodo že našli način, da pospešujejo pogajanja in zaključenje miru.

SUKRI PAŠA UMRL?

Belgrad, 29. julija. (Izvirno brzojavno poročilo »Dnevno«.) »Balkan« javlja, da je po privatnih poročilih iz Sofije tam umrl Sukri paša, branitelj Drinopolja in sicer baje od kolere. List misli, da je to najbrže bolgarsko maščevanje za vhod Turkov v Drinopolje.

PROPADEL SRBSKI VOJNI PLEN V DRINOPOLJU.

Belgrad, 29. julija. (Izvirno brzojavno poročilo »Dnevno«.) Z osvoboditvijo Drinopolja po Turkih je propadel tudi srbski del vojnega plena. V Drinopolju je bilo 840 turških topov, od katerih je ena tretjina pripadala Srbiji, a sedaj je vse izgubljeno, ker Bolgari nikakor niso hoteli pravočasno izročiti Srbiji onega dela Drinopoljskega vojnega plena, ki je njej pripadal.

ODHOD BOLGARSKIH DELEGATOV IZ NIŠA.

Belgrad, 29. julija. (Izvirno brzojavno poročilo »Dnevno«.) Danes zgodaj jutraj so odpotovali bolgarski delegati iz Niša s posebnim vlakom proti bolgarski meji in Sofiji.

RUSKI POSLANIK HARTWIG O SRBSKIH ZAHTEVAH.

Belgrad, 29. julija. (Izvirno brzojavno poročilo »Dnevno«.) Ruski poslanik Hartwig se je včeraj izrazil, kakor se trdi v političnih krogih, da je evropska diplomacija naravnost izmenjena radi zmernosti srbskih zahtev, o katerih so bile te dni obveščene velike sile in da se Srbiji najbrže nobene težave ne bodo delale z ozirom na te zmerne zahteve.

PRVA SEJA MIROVNE KONFERENCE.

Bukarešt, 29. julija. Prva seja mirovne konference se je začela danes ob 4. popoldne.

TURŠKI DELEGATI ZAPUSTILI PARIZ.

Pariz, 29. julija. Turški delegati na finančni konferenci v Parizu so odpoklicani.

DELEGATI IMAJO POLNO MOČ.

Bukarešt, 29. julija. V tukajšnjih političnih krogih se z zadovoljstvom konstatira, da imajo vsi delegati polnomoč in da bodo brez težav v kratkem času pogajanja dokončana.

TUREK.

Pariz, 29. julija. »Temps« poroča iz Carigrada: Tukajšnji diplomatski krogi so prepričani, da bo finančni pritisk velesil na Turčijo brez uspeha. Zato pa Anglija pripravlja nov plan, ki gre za tem, da črto Enos-Midija zasedejo mednarodne čete, dvih velesil, ki jih določijo poslaniška konferenca v Londonu.

ITALIJANSKO STALIŠČE.

Rim, 29. julija. »Tribuna« piše, glede stališča Italije v balkanskem vprašanju, da ima Italija interes na nedotaknjenosti azijske Turčije in na nelzpremembah v Sredozemskem morju, zato tudi interes na evropskem miru, ki bi pa prišel vsled posebne akcije le ene velesile v nevarnost. Toda ker so se izrekle vse velesile, da nimajo nobenih teritorialnih interesov na Balkanu, je upati, da se bodo s premisljenostjo vse težkoče uredile, na kar bo nastopila dolga perijoda miru za Evropo.

HOTELI BI DOBITI MANDAT, PA GA NE BODO DOBILI!

Belgrad, 29. julija. (Izvirno brzojavno poročilo »Dnevno«.) Z Dunaja lansirajo vest, da je Avstro-Ogrska dobila od evropskih sil mandat, da nastopi proti Srbiji z orožjem, da izsili od nje premirje nasproti Bolgarski. Seveda, je to samo pobožna dunajska želja, ki se nikdar ne bo izpolnila, ali zanimivo so te vesti za to, ker se iz njih vidi sicer globoko skrite želje bojevitih krogov na Dunaju.

SLOGA MED ZAVEZNIKI.

Belgrad, 29. julija. (Izvirno brzojavno poročilo »Dnevno«.) Med Srbijo, Grško in Rumunijo vlada popoln sporazum v vseh vprašanjih in operacije njihovih armad se vrši po enotnem načrtu. Vsa poročila o neklih dozdavnih konfliktih so izmišljena s prozornim namenom, ki pa svojega cilja ne doseže.

ABSOLUTIZEM NA ČESKEM ŽE KAŽE ROGE.

Praga, 29. julija. Mesto deželnega odbora od vlade poklicana upravna komisija je že začela s svojim delom. Včeraj popoldne so odstranili v deželnozborski palači vse orientacijske table v čeških barvah, in jih nadomestili s tablam v državnih barvah.

Praga, 29. julija. Češki člani deželnega odbora so danes pri knezu Thumu, cesarskemu namestniku protestirali proti ustavo uničujoči deželnoupravni komisiji.

Praga, 29. julija. Deželni odborniki, člani čeških strank ne bodo podali demisije, temveč bodo še naprej upravljali svojega dela.

ABSOLUTIZEM NA HRVATSKEM.

Zagreb, 29. julija. Seja med novim hrvatskim komisarjem baronom Škerlečem in hrvatsko-srbsko koalicijo se je vršila v nemškem jeziku, ker novi kraljevski komisar ni zmožen hrvaščine. Seja brez uspeha. Položaj se presoja črnogledo. Accurati, znani iz zveleizdajniškega procesa, bo banov namestnik.

Odgovorni urednik Radivoj Korene. Last in tisk »Učiteljske tiskarne«.

Mali oglasi.

Centenim obiskovalcem Trsta se priporoča prenočišče v hotelu H. Kostel, ulica Carradori št. 15. Cene nizke. — Skupno več dijakov. najnižja cena.

Večletni poslovodja večjega podjetja, zmožen obeh deželnih jezikov v besedi in pisavi želi službe oskrbnika, paznika, skladiščnika ali kaj enakega. Ponudbe pod št. 40. na »Prvo anonimno pisarno«. 686-3

Teodor Kunc

Prešernova ulica št. 5, I. nadstropje.

Damski modni salon

za angleška in francoska
.. dela se priporoča. ..

Hôtel 'Lloyd'

z restavracijo in najlepšim vrtom

priporoča p. n. slav. občinstvu

Karol Tavzes

hotelir
Sv. Petra cesta št. 7.

Gospice, ki imajo veselje učiti se kuhati, se vedno sprejemajo.

Simon Praprotnik

Jenkova ulica 7.

priporoča slavn. občinstvu svojo veliko zalogo ledeh, ov, vrtnih
:: miz, stolov ::
in sploh vsa v m
zarsko obrt spa
joča dela.

Delo solidno, zmerne
cene, postrežba točna
Ceniki se pošiljajo
franko in zastonj.

Ustanovljena leta 1831.

Največja zavarovalnica avstro-ogrske države

C. r. priy. občna zavarovalnica Assicurazioni Generali v Trstu

Glavni zastop v Ljubljani, Mariljn trg-Sv. Petra cesta št. 2, v lastnem domu.

Zavaruje zoper požar na poslopijih, pohištvu in blagu, tatinski vrom, škode vsled prevažanja, poškodbo zrcal in zvonov. — Na življenje in za doto v vseh mogočih sestavih. — Tekom leta 1911. se je zavarovalo 21.289 oseb za kapital na 170 milijonov kron na življenje. — Družba je izplačala za škode nad 1063 milijonov kron. — Premoženje družbe znaša nad 417 milijonov kron.

Išče se pomožna

kontoristinja

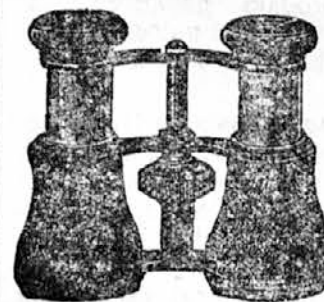
za Ljubljano, nastop takoj. Glavni pogoj, lepa trgovska p-sava. Ponudbe na upr. tega lista pod »Kontoristinja«.

FR. P. ZAJEC

Ljubljana, Stari trg št. 9

priporoča kot prvi slovenski izprašani in oblasno koncesijonirani optik in steklovjak svoj

optični zavod.

Dalnogled, toplopre, in zrakomere vsih vrst. Očala, ščipalniki natančno po zdravniškem receptu. Cenike pošiljam na zahtevo zastonj in poštne prosto.

Veliko presenečenje!

V življenju nikdar več taka prilika!

700 kosov samo 4 krone 20 vin. 1 krasna pozlačena precizijska ankerura z verižico, natančno idoča, s 3letno garancijo, 1 moderna svilena moška kravata, 3 kose finih žepnih robcev, 1 lep stan za gospode z imil. dragim kasetom, 1 krasna koljo iz orient. bi-sa, 1 krasen hrasek za dame s patentno zlatko, 1 par Boutons-uhonov s prvimi srčastimi kaveljčkom in similitrantrm kamenom, 1 krasno žepno toaletno zrcalo, 1 krasna denarnica, 1 par gumbov za kasete, 3 stop. Double-zlate s patentno zaklopko, 1 zelo elegantni album za razglednice, najlepši kraji sveta, 3 šaljivi predmeti, veliko veselje za staro in mlado, 20 predmetov za dopisovanje in še 500 drugih uporabnih predmetov, v hiši neobhodno potrebnih. Vse skupaj z uro, ki je sama vredna tega denarja, velja le K 4-20. Pošilja po povzetju ali če se pošlje denar naprej

Wiener-Central-Versandhaus

P. Lust, Krakau št.

NB. Pri naročbi 2 zavojev se prida 1 prima angl. britev. Kar ne ugaia se vrne denar. Riziko izključeno.

FRAN KRAIGHER

krojaški mojster

Gospeska ulica štey. 5

se priporoča slavnemu občinstvu za naročila vsakovrstnih oblek po meri. — Inozemskega in domačega blaga veerno na izbero. — Sprejema tudi izdelovanje oblek in popravila. — Cene zmerne. — Izdeluje vsakovrstne svetovno znane gume iz svile in blaga, tipežne tudi za eksport po morju.

„Zdravnik želodca“

je edina posebnost želodčnega likerja iz zdravih rastlin, kateri izbornu upliva proti slabosti v želodcu ter ga radi tega v nobeni družini ne bi smelo manjkati.

Edna posebnost likerja je

Zdravnik želodca

Ne glede na vrednost blaga

dajem panama slaminke, ki so preje stali 12—14 K za	6 K
spalne obleke	13—16 " " 7 "
bele obleke zadnje nov.	40—50 " " 14 "
prašne plašče	18—20 " " 10 "

Dalje velika zaloga pralnih oblek za gospode in otroke po najnižjih cenah.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatović, Ljubljana, Mestni trg št. 5.

3 v Ljubljani, Židovska ulica 3

Prodaja

radi pozne sezije po zelo znižani ceni
.. slaminke za dame in deklice. ..

Modni salon

STUCHLY-MASCHKE

: Žalni klobuki vedno v zalogi. :

3 v Ljubljani, Židovska ulica 3

Del. glavnica:

8,000.000 K. **Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.**

Stritarjeva ulica štey. 2, (lastna hiša)

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4³/₄ %

Rez. fond nad

K 1,000.000.